

- - - - - Stichting Piano ! Piano ! - - - - -

Jaarverslag 2025

De activiteiten van de Stichting Piano! Piano! bestonden in 2025 uit het organiseren van een zomercursus. Deze vond wederom plaats op Landgoed Berkenrode te Heemstede van 19 tot en met 25 juli.

Op woensdagochtend 16 juli werden vijf piano's van de firma Andriessen de bovenverdieping van het huis Berkenrode binnen getakeld door de firma Griffioen. Op zaterdagochtend 19 juli meldden de vrijwilligers zich en kwam de bezorgservice van Albert Heijn de boodschappen afleveren. 's Middags installeerden fortepianist Riko Fukuda en Edwin Beunk, pianoreparateur, een prachtige Erard vleugel in het Koetshuis van Berkenrode. Dit instrument werd gebouwd rond 1830 en vanaf dit jaartal tot en met 1840 schreef Felix Mendelssohn zijn belangrijkste pianowerken. Deze zijn gebaseerd op dit vooruitstrevend type vleugel met zes in plaats van vijf octaven. De negen cursisten arriveerden in de loop van de middag en na de ontvangst en kennismaking begonnen sommige van hen meteen met piano studeren.

Na het avondeten vond de kick-off plaats, in de salon, op de Kawai vleugel. Iedere cursist presenteerde zich met een pianostuk van circa 5 minuten. Eén cursist arriveerde de volgende ochtend, zij speelde de dag tevoren een recital. Na de kick-off gaf Riko Fukuda een presentatie over de Erard vleugel en konden de cursisten ermee kennis maken door erop te spelen en er vragen over te stellen. De stemming was ontspannen en geïnteresseerd.

Het thema van de cursus: Felix Mendelssohn

De Lieder ohne Worte van Mendelssohn zijn oorspronkelijk een uitvinding van zijn zuster, Fanny Mendelssohn. Aangezien het voor vrouwen verboden was om in het openbaar op te treden was het niet geoorloofd enkele composities in haar stijl te publiceren. De verzameling Lieder ohne Worte die Mendelssohn publiceerde is nog steeds geliefd bij zowel professionele pianisten als amateur pianisten. Ook het grote werk 'Variations serieuses' is uitermate geschikt om op een Erard uit te voeren. Deze werken werden behandeld in de lessen, en uitgevoerd bij het voorspeelmoment op dinsdag 22 augustus, tevens werd een selectie van de Lieder ohne Worte gespeeld op het Slotconcert.

Lessen op de moderne vleugel

In de Salon stond de moderne vleugel, de Kawai, goed gestemd te wachten op de lessen van Marlies van Gent en Mariana Izman. Hier kreeg iedere cursist elke dag een uur pianoles. Het repertoire bevatte stukken voor het slotconcert en nieuw repertoire voor komend studiejaar, zoals werken van Haydn, Beethoven, Mendelssohn, Chopin,

- - - - - Stichting Piano ! Piano ! - - - - -

Schumann, Brahms en Ravel. Tijdens de maaltijden of aan het eind van de dag was er meestal een korte evaluatie.

Intensief en constructief studeren

Het zelfstandig studeren is de sleutel naar een goede vertolking van een muziekstuk. Verschillende componenten zijn bepalend voor een goed resultaat: dat zijn onder andere een goede conditie en houding, begrip van wat de componist heeft genoteerd, onafhankelijkheid van armen, handen en vingers en het allerbelangrijkste, het muzikale voorstellingsvermogen. Deze vorm van studeren wordt getraind tijdens de pianolessen. In de cursus werd dit ondersteund door deze componenten afzonderlijk aan te bieden, zoals hofdansen, specifieke oefeningen ter voorkomingen van blessures met de fysiotherapeut, en samenspelen via composities voor quatre-mains. Luisteren naar elkaar is leuk en leerzaam.

Ontspanning

Na het ontbijt was er aandacht voor conditietraining, reactievermogen en spierkracht. Oefeningen uit de wereld van de yoga, Alexander techniek, Tai Chi en fitness waren steevast een half uur aan de orde. In het Koetshuis bevonden zich een voetbalspel en een tafeltennistafel, en een partijtje voetbal op het gazon was dagelijkse kost. De negen cursisten vormden een hechte groep, er was grote saamhorigheid en er werd met grote inzet gestudeerd.

De maaltijden

De maaltijden werden verzorgd door de vrijwilligers, Loes de Jong en Lara Sac, beide student piano aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag.

De Hofdans

De hofdans is essentieel om metrum en ritme binnen de Barok, Klassieke, Romantische en Impressionistische muziek in de praktijk aan den lijve te voelen en te begrijpen aan de piano. Ricardo Rodriguez Miranda doceert renaissance- en barokdans aan het Koninklijk Conservatorium en leerde de cursisten de beginselen van de Bourree. Het patroon van de passen verduidelijkt het complexe ritme en de articulatie bij onder andere de Bourrees in werken van Bach. Docent Riko Fukuda begeleidde de cursisten op de Erard vleugel, en na anderhalf uur zat de Bourree erin en was iedereen blij en tevreden. De les was een donatie van een sympathisant van de cursus.

Blessure preventie

Dit jaar hebben we weer gekozen voor lessen in blessure preventie, en het resultaat was duidelijk te merken. Nancy van Diesen, fysiotherapeut gespecialiseerd in blessure preventie, bestudeerde de cursisten tijdens de kick-off op zondagavond en tijdens de dagelijkse pianolessen. Zij hield een korte inleiding over haar vak met beeldmateriaal en

- - - - - Stichting Piano ! Piano ! - - - - -

ging vervolgens op maandag en donderdag met hen aan de slag. Zo kregen de pianisten beter inzicht in hun bewegingspatronen en fysieke blokkades waardoor het studeren effectiever werd en de resultaten in combinatie met de pianolessen duidelijk waarneembaar waren tijdens het Slotconcert.

Programma onderdelen naast lessen en studie

Naast de dagelijkse pianolessen aan de Kawai en de Erard vleugel waren er de volgende programma onderdelen:

- Zaterdagavond: Presentatie over het ontstaan en de geschiedenis van de Erard vleugel door Riko Fukuda;
- Zondagavond: Kick-off door de cursisten en lecture over blessure preventie door Nancy van Diesen;
- Maandagmiddag: Hofdansen met Ricardo Rodriguez Miranda;
- Dinsdagavond: Presentatie van de Mendelssohn stukken (onder andere een selectie van de Lieder ohne Worte op de Erard vleugel in het Koetshuis);
- Woensdagavond: Bijwoning van het recital door de Nederlandse pianiste Gile Bae in de Oude Kerk te Heemstede. Zij speelde een prachtig programma met de 4e Engelse suite van Bach, Sonate op.31 n.r 3 van Beethoven en de 2e Sonate van Prokofiev. Na afloop van het concert konden de cursisten hem vragen stellen over het pianisten vak;
- Donderdagmiddag: Doorloop van de stukken die op grond van de studieresultaten in aanmerking zouden komen voor het slotconcert en de definitieve vaststelling van het programma van dit concert op de volgende dag. Dit alles vond plaats in de Salon tijdens de lunchpauze. Lunch werd buiten bij het Koetshuis geserveerd;
- Donderdagavond: De Bonte Avond met als traditioneel onderdeel de quatre-mains wedstrijd. Jury-voorzitter was Jochem van Eeghen, jarenlang directeur van het Prinses Christina Concours.
- Vrijdagochtend: Inspelen voor het Slotconcert in de Oude Kerk te Heemstede. Vanaf 10.00 uur ging het inspeelrooster van start. De cursisten werden in groepjes naar de kerk gebracht om in te spelen en weer terug gereden naar Berkenrode om hun spullen te pakken en naar het Koetshuis te brengen. Daarna studeren en lunchen. Rond 13.15 uur was iedereen met concertkleding in de Oude Kerk;
- Vrijdagmiddag 14.00 uur: Aanvang Slotconcert. Kolja Meeuwssen, secretaris en penningmeester van de stichting Piano! Piano! was aanwezig en sprak een welkomst- en dankwoord. Alle cursisten traden met grote concentratie op voor een talrijk publiek waaronder hun ouders en familie, belangstellenden uit Heemstede en vrienden van de Oude Kerk. Na afloop was er in de aangrenzende Pauwenhof tijd voor

----- Stichting Piano ! Piano ! -----

evaluatie tussen docenten, leerlingen en ouders, en werden er er koffie en drankjes geserveerd. Daarna het afscheid, waarna de cursisten moe en tevreden met hun ouders naar huis afreisden.

Na afloop van recital Gile Bae uitwisseling tussen haar en de cursisten

Slotconcert in Oude Kerk Heemstede